

Nr 184

Av herr Löfgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Patent- och registreringsverket: Avlöningar.

(Lika lydande med motion nr 148 i Första kammaren)

Att stor återhållsamhet måst iakttagas vid arbetet med årets statsverksproposition har vår fulla förståelse.

Vi har dock inte kunnat undgå att fästa riksdagens uppmärksamhet på de synnerligen otillfredsställande förhållanden som råder inom patent- och registreringsverket, särskilt beträffande den oroväckande ökningen av tiden för behandlingen av inkommande patentansökningar.

Följande sammanställning ger en klar bild av utvecklingen under de senast gångna 6 åren:

	Inkomna patentansökningar		Avgjorda patentansökningar		Oavgjorda patentansökningar		På rotlarna
	Totalt	Ändring fr. föreg. år	Totalt	Ändring fr. föreg. år	Totalt	Ändring fr. föreg. år	
1961	13 200	+ 500	9 200	+ 1 000	50 500	+ 3 200	30 900
1962	14 200	+ 1 000	10 800	+ 1 600	54 000	+ 3 500	31 800
1963	14 600	+ 400	13 000	+ 2 200	55 200	+ 1 200	30 400
1964	15 900	+ 1 300	14 300	+ 1 300	56 900	+ 1 700	29 800
1965	17 100	+ 1 200	14 700	+ 400	59 000	+ 2 100	31 000
1966	18 000	+ 900	14 900	+ 200	61 800	+ 1 800	32 000

Det kan anföras att man visserligen har förhoppningen om att en ny, i nordiskt samarbete tillkommen, patentlag kan träda i kraft den 1 juli 1967 och att denna kommer att få väsentlig betydelse för verksamheten på patentavdelningen. Men eftersom norska regeringen beslutat att sytemet med nordiska patentansökningar skall göras till föremål för närmare värdering innan tredje kapitlet i förslaget till ny patentlag träder i kraft, så har läget beträffande arbetsbelastningen blivit ett annat än man tidigare räknat med. Patentverket har inte vågat räkna med att tredje kapitlet i den nya lagen skall träda i kraft förrän den 1 januari 1969. I så fall kan den minskning av antalet nya patentansökningar med omkring en tredjedel, som enligt de nordiska patentkommittéerna

väntas bli en följd av systemet med nordiska patentansökningar, inte inträda under budgetåret 1967/68.

Departementschefen gör även motsvarande konstaterande i sitt yttrande genom att antaga att den väntade minskningen av antalet nya patentansökningar i Sverige kan förväntas tidigast om två år.

Antalet nya ansökningar kan väntas stiga ytterligare och troligen under budgetåret 1967/68 närma sig antalet 20 000. Med nuvarande personalstat måste detta komma att medföra att totalbalansen av oavgjorda patentansökningar, som nu uppgår till nära 62 000, ytterligare avsevärt kommer att öka. Detta får till följd att medelbehandlingstiden för beviljande av patent — som redan nu uppgår till i det närmaste 5 år och måste anses alldeles för lång och till skada för näringslivet — ytterligare ökar. Orsaken till detta anmärkningsvärda förhållande är utan tvekan i första hand beroende på patentavdelningens underbemanning.

I detta sammanhang måste också beaktas att balansen av besvärärenden, som kvarligger oavgjorda, stigit från 415 vid utgången av december 1961 till 869 vid motsvarande tid 1966. Medelbehandlingstiden vid besväravdelningen närmar sig nu 4 år, och om härtill lägges medelbehandlingstiden på patentavdelningen — inemot 5 år — så kommer man för patentärenden, som dras inför besväravdelningen, till en tid som är mer än halva patenttiden om 17 år. Det måste stå klart att även besväravdelningen är underbemannad, vilket är till stort förfång för näringslivet.

Det kan visserligen noteras att enligt bemyndigande den 26 maj 1965 en utredning tillsatts för att undersöka om man kan åstadkomma en gemensam nordisk besvärinstans för patent. Denna utredning samarbetar med motsvarande kommittéer i Danmark, Finland och Norge. Enighet råder dock inom kommittéerna om att den gemensamma nordiska instansen skall vara tredje och sista instans, vilket medför att de nationella besväravdelningarna kommer att vara kvar som en mellaninstans. En förstärkning av den svenska besväravdelningen kan därför inte skjutas åt sidan i avvaktan på utredningen. En ytterligare ökning av besvärärenden är också att förvänta till följd av vidgad besvärsrätt enligt den nya patentlagen.

Vi kan inte undgå att fästa uppmärksamheten på den ökade förståelse för starkt ökade skyddsmöjligheter inom den närbesläktade grenen av immaterialrätten som det vidgade upphovsrättsliga skyddet innebär. Här rör det sig om en trend att ge ett kraftigt förlängt, avgiftsfritt skydd åt medborgare, som kan göra konstnärlig skaparförutsättning gällande. Denna skyddsform kräver ingen registrering och blir i sak omedelbart verkande vid offentliggörandet.

Även om meningarna är något delade om direkta jämförelser kan och

bör göras mellan upphovsrättsligt skydd och patentskydd, så måste det i varje fall medges att det värdefulla skapande, som göres av vårt lands uppfinnare, bör behandlas på ett sätt som ger ett prövat skydd inom rimlig tid, då dryga avgifter erlägges av uppfinnaren eller hans förlagsman — företaget. Att en tredjedel eller i vissa fall — företrädesvis vid mycket värdefulla uppfinnarskapelser — mer än hälften av patentskyddstiden skall förlöpa innan ansökningsärendet avgjorts är så otillfredsställande att kraftåtgärder måste vidtas för att uppnå en snabb ändring.

Vi vill framhålla att patentverkets verksamhet är baserad på principen om självfinansiering. I verkets petitaframställning av den 13 september 1966 konstateras att verket under budgetåren 1958/59—1965/66 lämnat ett ekonomiskt överskott om tillhoppa ca 13 miljoner kronor.

I verkets framställning — sid. 118 i bilaga 12 statsverkspropositionen för 1967/68 — beräknas vid fullt acceptande av verkets äskanden resultatet för verksamhetsåret 1967/68 ge ett underskott av ca 0,5 miljon kronor. Om emellertid hänsyn toges till verkets avsikt att föreslå höjning av patentavgifterna fr. o. m. 1 juli 1967, så råder ingen tvekan om att resultatet i verkligheten innebär ett väsentligt överskott också för budgetåret 1967/68.

Mot bakgrunden härav kan vi inte finna någon som helst anledning att konservera ett tillbakahållande av verkets mycket angelägna resurser. Det av oss påtalade synnerligen prekära läget med ökad eftersläpning i fråga om behandlingstiden för patentärenden skulle snarast ge den bedömningen att verket hållit sina äskanden om ökade resurser i underkant, och en nedprutning av det slag som departementschefens ställningstagande innebär måste vi anse både olämplig och i hög grad skadlig för landets näringsliv. Vi kan tänka oss acceptera en höjning av avgifterna för patent inom rimliga gränser, men det bör ihåggas att även utan en höjning av avgifterna och även med den ökning av anslaget som vi i denna motion föreslår kan verket under budgetåret 1967/68 beräknas ge överskott.

Med hänvisning till vad vi här anfört anser vi att patent- och registreringsverkets resurser måste förstärkas utöver vad departementschefen föreslagit. Vi inskränker oss härvid till att yrka ökade anslag för den del av verkets medelsframställning som avser patentärendenas behandling och föreslår följande ökningarna beträffande verkets resurser under budgetåret 1967/68:

A. Tjänster:

1) Patentavdelningen:

Här bör tillkomma fem nya byrådirektörer för inrättande av fem nya tekniska rotlar

